

Міністерство охорони здоров'я України
Полтавський державний медичний університет

**НАУКОВО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ
ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ
У МЕДИЧНИХ ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ**

**Матеріали науково-практичної конференції
з міжнародною участю
28 березня 2024 року**

ПОЛТАВА – 2024

Робота здобувачів освіти на практичному чи семінарському занятті оцінюється викладачем, а оцінка вноситься в журнал. Аналогічно оцінюються всі інші складові поточного контролю за дисципліни. Так відбувається постійне накопичення сумарної оцінки здобувача освіти протягом відповідного навчального модуля. Складена таким чином сумарна оцінка є основою для оцінки навчального модуля відповідної дисципліни.

Наприкінці чергового навчального модуля викладач ознайомлює здобувачів освіти із досягнутими результатами поточного контролю. Якщо результат відповідає оцінці «відмінно», здобувач освіти має право не брати участь у модульному контролі й отримати оцінку за результатами поточного контролю, яка виставляється в заліково-екзаменаційну відомість.

У разі незгоди студента з отриманою сумою балів, якщо вона складає менше ніж «відмінно», її можна покращити за рахунок участі здобувача освіти в процедурі модульного контролю.

Модульний контроль полягає в оцінці засвоєння здобувачем освіти навчального матеріалу з дисципліни обсягом, визначеним одним модулем навчального процесу.

В університеті графіком навчального процесу передбачено проведення двох модульних контролів у кожному семестрі. Модульний контроль проводиться у формі опитування, комп'ютерного тестування й іншими способами, які визначає кафедра [6].

Якщо навчальним планом дисципліни передбачено семестровий залік, то модульний контроль не проводиться й оцінювання навчального модуля здійснюється за результатами поточного контролю.

Відповідно до методики кожне завдання є в компактному вигляді завершальним результатом виконання певних навчальних питань. Здобувач освіти аналізує завдання, розпізнає представлені об'єкти, підбирає й застосовує необхідні методи вирішення, реконструює, отримує результат у заданому вигляді.

Список використаної літератури

1. Теоретичні та методичні засади соціально-педагогічної підготовки вчителя: Збірник науково-методичних праць /ред. кол. Дубасенюк О.А. та ін. – К.: ІЗМН, Житомир. держ. пед. інститут, 1999. – 188 с.
2. Технологія навчання у процесі підготовки майбутнього вчителя. Т. II. Частина II. Житомир. педінститут, 1993.
3. Технології професійно-педагогічної підготовки майбутніх учителів: Навчальний посібник: Частина перша: Технології загальнопедагогічної підготовки майбутніх учителів /за заг. ред. доктора педагогічних наук О.А. Дубасенюк. – Житомир. Житомирський державний педагогічний університет, 2001. – 267 с.
4. Формування виховних умінь майбутніх педагогів /за ред. О.А. Дубасенюк, А.В. Іванченка. – Житомир, 1996.
5. Фіцула Л.М. Педагогіка: навч. посібник для студентів вищих педагогічних закладів освіти. – К.: Видавничий центр "Академія", 2000. – 544 с.
6. Щербаківа К.Й. Вступ до спеціальності: навчальний посібник. – К.: Вища школа, 1990. – 166 с.

РОЛЬ СТУДЕНТСЬКИХ ОЛІМПІАД У ПІДВИЩЕННІ РІВНЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ МАЙБУТНІХ МЕДИКІВ

Іваницька О.С., Гончаренко Н.І., Іваницький І.О., Локес К.П., Буханченко О.П.

Полтавський державний медичний університет

У сучасних умовах відбувається модернізація вітчизняної вищої освіти, спрямована на значне підвищення рівня професійної компетентності майбутніх фахівців. Одним із найважливіших видів навчальної діяльності стає самостійна робота студентів. Широкі можливості для самоосвіти здобувачів освіти мають студентські олімпіади. Вони стимулюють прагнення студентів до здобуття міцних знань, самоосвіти, формують у них інтерес до наукових досліджень, виховують лідерські якості.

Ключові слова: професійна компетентність, самостійна робота студентів, науково-дослідна робота студентів, студентські предметні олімпіади.

In modern conditions, the modernization of domestic higher education is taking place, which is aimed at significantly increasing the level of professional competence of future specialists. One of the most important types of educational activity is the independent work of students. Student Olympiads have significant opportunities for self-education of education seekers. They stimulate the desire of students to acquire solid knowledge, self-education, form their interest in scientific research, and cultivate leadership qualities.

Keywords: professional competence, independent work of students, research work of students, subject Olympiads.

Україна, незважаючи на надскладні умови, пов'язані з повномасштабною війною, яку ведуть проти нашої країни російські агресори, продовжує впевнено рухатися шляхом інтеграції з цивілізованим світом. Одним із показових проявів цих інтеграційних процесів стали кардинальні зміни в системі вітчизняної вищої освіти, її модернізація, що має значно підвищити якість підготовки фахівців, які б відповідали європейським і світовим стандартам. Змінюються вимоги до сучасного професіонала. Він має не лише володіти сумою раз і назавжди завчених знань і навичок. Головне, аби він навчився навчати себе сам, умів знаходити потрібну інформацію, вести постійний творчий пошук, мав нагальну потребу навчатися впродовж усього життя.

Якість результатів здобуття вищої освіти, у тому числі й медичної, тепер прийнято вимірювати передусім у відповідних до вимог суспільства компетенціях. Професійна компетентність – це «інтегративна характеристика ділових і особистісних якостей фахівця, що відображає рівень знань, умінь, досвіду, достатніх для досягнення мети з певного виду професійної діяльності, а також моральну позицію фахівця» [1, с.722]. Практично мова йде про готовність здобувачів освіти до ефективної професійної діяльності, що передбачає можливість швидкої адаптації до умов, які постійно змінюються, уміння використовувати засвоєні знання для вирішення практичних завдань у конкретній ситуації.

Отже, постає питання про формування нової парадигми вищої освіти, що передбачає перехід від колективної до індивідуальної навчальної діяльності викладача і студента. За цієї умови на перший план виходить самостійна робота студента, а не викладання навчального матеріалу.

Самостійна робота перетворюється на один із найважливіших видів навчальної діяльності майбутніх фахівців. У широкому сенсі під самостійною роботою розуміють різноманітні види індивідуальної й колективної діяльності студентів, спрямованої на виконання завдань навчального характеру із методичним супроводом викладача, але без його безпосередньої участі. Її завдання – поглиблення й розширення знань, підвищення пізнавального інтересу, формування особистості, здатної до постійного самовдосконалення й самоосвіти впродовж життя [2, с. 276].

Ефективність самостійної роботи залежить від багатьох чинників. Серед них слід назвати і належне навчально-методичне забезпечення такої роботи, і врахування індивідуально-психологічних особливостей студентів, і систематичний контроль із боку викладача виконання будь-яких видів групових чи індивідуальних завдань. Окремо слід підкреслити значення такого фактора підвищення якості самостійної роботи як мотивація студентів до сумлінної самоосвіти, бо саме він становить особливий інтерес з огляду на порушвану нами проблему.

Визначаючи мотивацію як систему стимулів, що змушує людину діяти і досягати поставлених цілей, дослідники наголошують на тому, що чим потужніша мотиваційна сила, тим вищими виявляються результати діяльності. Тож важливо, аби молоді люди, навчаючись у виші, мали позитивну мотивацію досягнення успіху, орієнтувалися на здобуття міцних професійних знань і вмінь як необхідну умову отримання суспільного визнання.

Значні можливості мотивації майбутніх медиків до оволодіння ними ключовими професійними компетентностями, до постійної самоосвіти мають студентські предметні й фахові олімпіади і конкурси професійної майстерності. Нормативними документами МОН України олімпіади визначаються як змагання студентів у творчому застосуванні здобутих знань, умінь і навичок, а також у професійній підготовці майбутніх спеціалістів. Завдяки участі в олімпіадах студенти можуть упевнитись у своїх знаннях і вміннях, продемонструвати прагнення до наукового пошуку, зарекомендувати себе здібними, перспективними фахівцями, привернути до себе увагу не лише керівництва й викладачів вишу, а й потенційних роботодавців.

Студентські олімпіади виконують широкий спектр завдань. Серед найважливіших слід зазначити виявлення обдарованих студентів, розвиток і реалізація їхніх здібностей до навчання і творчого мислення, стимулювання прагнення молодих людей до самоосвіти й самовдосконалення, формування в них інтересу до наукової роботи з обраної спеціальності, популяризація досягнень науки, техніки й новітніх технологій, виховання лідерських якостей і активної життєвої позиції.

Студентські олімпіади проводяться і з окремих предметів, і зі спеціальностей. Традиційно олімпіади мають два тури. Перший тур відбувається у вищих навчальних закладах, другий – Всеукраїнський – у базових вишах, визначених МОН України. У межах внутрішньовишівського туру студенти залучаються до участі в предметних олімпіадах, коли предметом перевірки стають знання з фундаментальних наук і фахових дисциплін. На кафедрах стоматологічного факультету Полтавського державного медичного університету накопичений значний досвід проведення олімпіад, на яких визначаються переможці – найбільш підготовлені здобувачі освіти, що зможуть представляти виш на Всеукраїнській олімпіаді зі стоматології. Відбіркові змагання організуються в групах, на курсах, на факультеті.

Велике значення для ефективного проведення олімпіади має розробка конкурсних завдань. Вони складаються таким чином, щоб не лише перевірити володіння учасниками змагань знаннями й навичками, передбаченими навчальними програмами, а й з'ясувати їхню здатність до наукової роботи, творчого підходу до вирішення стандартних і нестандартних задач, клінічних ситуацій [3, с. 46].

Після I туру олімпіади починається надзвичайно напружений і відповідальний період підготовки вишівської команди олімпійців до Всеукраїнського туру, адже неможливо досягти успіху, забезпечити злагоджену роботу всіх учасників, показати глибокі теоретичні знання і практичні навички без цілеспрямованої, системної роботи викладачів-тренерів і студентів. Розуміючи важливість підготовчої роботи з обдарованими студентами, науковці звертають увагу на необхідність будувати її на низці методичних принципів: фундаментальності знань, міжпредметних зв'язків, максимальної самостійності, активності знань, дієвості знань, додаткових знань, випереджального рівня складності завдань, комплексного аналізу виконуваних завдань, спадкоємності знань [4, с. 42].

Варто наголосити на тому, що високий рівень професійності науково-педагогічного складу стоматологічного факультету і якості підготовки здобувачів освіти дозволив МОН України шість років поспіль (2014/2019 рр.) проводити Всеукраїнську олімпіаду зі спеціальності «Стоматологія» саме в Українській медичній стоматологічній академії (нині Полтавський державний медичний університет). На жаль, світова пандемія ковіду й повномасштабна російська агресія наразі позбавили українські виші можливості проводити такі змагання. Та ми впевнені в тому, що ця практика буде обов'язково відновлена, адже олімпіади з фаху є надзвичайно потужним засобом удосконалення навчально-виховного процесу. Водночас чудовою нагодою для студентів-медиків довести свою професійну компетентність як майбутніх лікарів має стати міжнародна олімпіада в Самаркандському державному медичному інституті (Узбекистан), на яку вперше запрошено команду ПДМУ.

Отже, студентські олімпіади як важливий засіб підвищення професійної компетентності майбутніх медиків, формування в них активного інтересу до обраної спеціальності потребують відновлення й подальшого розвитку.

Список використаної літератури

1. Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України; гол. ред. В.Г. Кремень. – К.: Юрінком Інтер, 2008. – 1040 с.
2. Михайлюк М.М., Верголяс М.Р., Верголяс О.О. Самостійна робота як важлива складова при вивченні дисциплін // UDC 001.1 36. наук. праць. World science, problems, prospects and innovations. Perfect Publish, Toronto, Canada. – 2021. – С. 276-287.
3. Петрушанко Т.О. Предметна олімпіада як одна з форм самостійної роботи студентів на кафедрі терапевтичної стоматології ВДНЗУ «УМСА» / Т.О. Петрушанко, Н.М. Іленко // Український стоматологічний альманах. – 2017. – №3. – С.46-48.
4. Унгурян Л.М. Студентська олімпіада як умова формування фахівця / Л.М. Унгурян, О.А.Мельник, І.А. Науменко // Медична освіта. – 2011. – №4. – С. 41-43.

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

МАТЕРІАЛИ СВІТОВОГО КІНОМИСТЕЦТВА ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ МОТИВАЦІЇ ДО НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ <i>Животовська Л.В., Рудь В.О., Скрипніков А.М., Бойко Д.І., Боднар Л.А.</i>	81
ІДЕЇ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРИНЦИПУ МУЛЬТИМОДАЛЬНОСТІ В НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ <i>Жовнір М.М., Лещенко Т.О.</i>	84
ВИКОРИСТАННЯ МОДЕЛІ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ В СИСТЕМІ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ В РЕАЛІЯХ ВОЄННОГО ЧАСУ В УКРАЇНІ <i>Жукова М. Ю., Ткаченко О.В., Коковська О. В., Міщенко І.В.</i>	87
ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ ПРИ ЗМІШАНОМУ НАВЧАННІ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ <i>Зубченко С.Г., Калашніков Д.В., Кіндій Д.Д., Кіндій В.Д., Вонсович Ю.В., Давидова О.В., Зубченко Ю.П., Малюченко М.М.</i>	88
РОЛЬ СТУДЕНТСЬКИХ ОЛІМПІАД У ПІДВИЩЕННІ РІВНЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ МАЙБУТНІХ МЕДИКІВ <i>Іваницька О.С., Гончаренко Н.І., Іваницький І.О., Локес К.П., Буханченко О.П.</i>	90
МЕДІАГРАМОТНІСТЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ БАКАЛАВРСЬКОГО І МАГІСТЕРСЬКОГО РІВНІВ: ПРО ЩО СВДІЧАТЬ ЦИФРИ І НАД ЧИМ ПОТРІБНО ПРАЦЮВАТИ? <i>Іваницька Т.А., Петров Є.Є., Казаков Ю.М., Кузьменко Н.В., Трибрат Т.А.</i>	92
РОЛЬ НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В РОЗВИТКУ ОСОБИСТІСНИХ І ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ СТУДЕНТІВ МЕДИЧНИХ ЗВО <i>Іващенко Д.М., Іващенко С.П.</i>	94
ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «МЕДИЧНА ХІМІЯ» ЯК ОДИН ІЗ КРОКІВ ДО МАЙБУТНЬОЇ ПРОФЕСІЇ <i>Іващенко О. Д., Копанцева Л. М., Стрижак С. В., Стрижак Д. О.</i>	96
СКЛАДНОЩІ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ В ПЕРІОД ВІЙНИ <i>Ільченко В.І., Сизова Л.М., Муравльова О.В., Пікуль К.В., Прилуцький К.Ю., Шаєнко З.О., Дворник І.Л., Ільченко М.М.</i>	98
АКТУАЛЬНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ, ЯКИМИ МАЄ ВОЛОДІТИ КОЖНИЙ ВИКЛАДАЧ <i>Каськова Л.Ф., Павленкова О.С., Амосова Л.І., Уласевич Л.П., Садовські М.О.</i>	100
МЕТОДИ ВИЗНАЧЕННЯ КІНЦЕВОГО РІВНЯ ЗНАТЬ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ ПІД ЧАС ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ <i>Каськова Л.Ф., Уласевич Л.П., Амосова Л.І., Новікова С.Ч., Павленкова О.С., Андріянова О.Ю.</i>	102
ВИКОРИСТАННЯ ПРАКТИКО-ОРІЄНТОВАНОГО НАВЧАННЯ ПІД ЧАС ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ПРОФІЛАКТИКА СТОМАТОЛОГІЧНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ ІЗ ПРОПЕДЕВТИКОЮ СТОМАТОЛОГІЧНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ» <i>Каськова Л.Ф., Янко Н.В., Андріянова О.Ю., Ващенко І.Ю., Новікова С.Ч., Павленкова О.С.</i>	103
ДЕЯКІ ПИТАННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ У ВИЩИХ МЕДИЧНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ <i>Катеренчук В.І.</i>	105
РОЛЬ НАВЧАЛЬНОГО ПОСІБНИКА В СУЧАСНІЙ МЕДИЧНІЙ ОСВІТІ В УКРАЇНІ <i>Катеренчук В.І.</i>	107
ЯКІСТЬ ОСВІТИ І ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ: ЩО ЧАС ПРИЙДЕШНІЙ НАМ ГОТУЄ? <i>Катеренчук І.П.</i>	109
САМОСТІЙНА РОБОТА ЗДОБУВАЧІВ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ: ВИДИ І ФОРМИ <i>Кіндій Д.Д., Кіндій В.Д., Зубченко С.Г., Зубченко Ю.П.</i>	112
ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ В МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ НА КАФЕДРІ БІОЛОГІЇ ПДМУ <i>Клепець О.В., Єрошенко Г.А., Рябушко О.Б., Вацєнко А.В., Улановська-Циба Н.А., Передерій Н.О., Шевченко К.В., Григоренко А.С.</i>	113
ЗНАЧЕННЯ МЕТОДОЛОГІЧНИХ ОСНОВ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ ВМОТИВОВАНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ В ПРОЦЕСІ ВИКЛАДАННЯ ГІГІЄНИ ТА ЕКОЛОГІЇ <i>Комишан І.В., Коршенко В.О., Бурия Л.В., Матвієнко Т.М., Саргош О.Д., Філатова В.Л., Романюк М.В., Рак К.І.</i>	116
РЕЗИЛЬЄНТНІСТЬ ЯК МЕТАКОМПЕТЕНЦІЯ ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ МАЙБУТНІХ МЕДИЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ <i>Кононов Б.С., Білаш С.М., Проніна О.М., Коптев М.М., Пирог-Заказникова А.В., Олійніченко Я.О., Донченко С.В., Олексієнко В.В.</i>	118
ПСИХОЛОГО-ДИДАКТИЧНІ АСПЕКТИ НАВЧАННЯ АНГЛОМОВНИХ СТУДЕНТІВ <i>Коробейнікова Ю.Л., Коробейніков Л.С.</i>	119
АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ <i>Коршенко В.О., Матвієнко Т.М.</i>	121